

ENERGIDEPARTEMENTET

Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Hans Olav Ween

hans.ween@statnett.no
Vår ref: 2025/574-2
Deres ref: 25/763

Høring av endringer i forskrift i nettregulering og energimarkedet - NEM - Åpenhet rundt driftsmessig forsvarlighetsvurderinger og nedjustering av maksimalt tillatt effektuttak

Vi viser til Energidepartementets høring av endringer i NEM-forskriften knyttet til åpenhet rundt driftsmessig forsvarlighetsvurderinger og nedjustering av maksimalt tillatt effektuttak, datert 14.03.2025, med frist for innspill 09.05.2025.

I det etterfølgende er Statnetts innspill til høringsforslaget listet opp. Utfyllende kommentarer og konkret forslag til forskrift fremgår av vedlegg 1.

Statnett har følgende innspill til departementets høring:Mer åpenhet rundt driftsmessig forsvarligvurderinger

Statnett støtter Departementets forslag til å forskriftsfeste at nettselskapene skal offentliggjøre prinsippene som legges til grunn for vurderinger av om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til ny eller økt kapasitet i nettet. Videre mener Statnett:

- Vi støtter at kundene, på forespørsel, kan gis innsyn i enkeltvurderinger som gjelder dem.
- Fristen for å offentliggjøre prinsippene er satt til 01.07.2025. Av hensyn til standardisering i bransjen, mener vi det kan være fordelaktig å utsette fristen.
- Ny forskrift bør ikke ha tilbakevirkende kraft.

Nedjustering av maksimalt tillatt effektuttak

Statnett støtter forskriftsfesting av rammer og prosess for nedjustering av maksimalt tillatt effektuttak i de tilfeller kunder ikke kan dokumentere et reelt behov. Videre mener Statnett:

- At tilsvarende muligheter bør gjøres gjeldende for innmatingskunder.
- Rammene i forslaget for å nedjustere kapasitet oppfattes som uhensiktsmessig stramme og bør utvides og konkretiseres for å gi forskriften et ytterligere og mer aktivt forvaltningsinnhold som vil bidra til en mer rasjonell utnyttelse av kraftsystemet.
- Frigjort kapasitet må gjøres tilgjengelig for kunder som står først i kapasitetskø, med tilhørende prosesskrav for håndtering og informasjonsutvekslingen mellom relevante nettselskaper.
- Det er viktig at kundene gis en dokumentasjons- og rapporteringsplikt overfor tilknyttende nettselskap, og at nettselskapene gis en reell oppfølgings- og forvaltningsmulighet
- Kan-bestemmelsen for i særlige tilfeller å nedjustere en kundes maksimalt tillatte effektuttak (og vårt forslag om effektinnmating) bør erstattes av "*skal-bestemmelse*". Tilknyttende nettselskaper bør ha en informasjonsplikt overfor tilgrensende nettselskaper når de treffer endelig beslutning om å nedjustere kundens maksimalt tillatte effektuttak eller effektinnmating.
- Det bør vurderes om nettselskapene bør forpliktes til å tilgjengeliggjøre informasjon på egne hjemmesider eller annen egnet dataplattform over kapasitetsrettigheter gitt av inngåtte nettavtaler og kapasitet som faktisk utnyttes. Fortrinnsvis bør nettselskapene registrere denne informasjonen på målepunktet i Elhub, som er den nasjonale databasen over forbruksmålepunkter i Norge.

Ved behov stiller Statnett gjerne opp i et eget møte for å utdype våre høringsinnspill.

Med vennlig hilsen

Halvor Lie

Halvor Lie

Direktør Kunde og tilknytning

Utfyllende kommentarer til departementets forslag.

1. Mer åpenhet rundt driftsmessig forsvarlighetsvurderinger

1.1 Offentliggjøring av prinsipper for driftsmessig forsvarlig vurderinger (DF-vurderinger)

Departementet foreslår å forskriftsfeste at nettselskapene skal fastsette prinsippene som legges til grunn for vurderinger av hva som er driftsmessig forsvarlig å knytte til i nettet.

Statnett er positiv til mer åpenhet rundt prinsipper for driftsmessig forsvarlighetsvurderinger og har forståelse for at dette er viktig for aktørene. Vi tror også at det er positivt med mer åpenhet og dokumentasjon som kan deles mellom nettselskapene og at det vil kunne bidra til raskere svar til kundene. Vi tror det kan ha en verdi for nettselskapene at prinsippene tydeliggjøres og deles mellom oss, ved at det vil føre til en mer enhetlig forståelse og praksis og dermed sikre likebehandling.

Statnett har i dag hovedprinsipper som vi bruker som utgangspunkt i nettanalyser av hva som er driftsmessig forsvarlig å knytte til i transmisjonsnettet. Hovedformålet er å sikre at vi ikke bryter forskriftskrav til strøm- og spenningsgrenser og at eksisterende kunder fortsatt har en akseptabel leveringspålitelighet. Samtidig må situasjoner som oppstår i drift kunne håndteres operativt og vi må vurdere hvordan og om vi kan håndtere driftsstanser. For transmisjonsnettet kan det være flere nivåer av begrensninger og det kan være behov for å supplere de lokale nettanalysene med mer omfattende analyser av et større område, så som Områdestudier, Analyse av transportkanaler og andre typer integrerte marked-nett analyser, for å forstå hvordan en samlet mengde tilknytningssaker påvirker kraftsystemet. Dette er studier som vi i stor grad allerede i dag offentliggjør på våre nettsider.

Departementet foreslår at "Prinsippene skal være objektive, ikke-diskriminerende og tilgjengelige for kundene". Plikten til objektiv og ikke-diskriminerende opptreden er regulert flere steder i NEM-forskriften, se spesielt § 4-14, og det er etter vår mening ikke nødvendig å gjenta dette. Vi foreslår derfor å fjerne den delen av bestemmelsen.

I stedet for å skrive at prinsippene skal gjøres tilgjengelige for kundene, foreslår vi å endre § 3-7 første ledd, første setning slik: "Nettselskap skal fastsette og publisere prinsipper for å vurdere om en tilknytning eller kapasitetsøkning er driftsmessig forsvarlig." Da får alle tilgang på prinsippene, ikke bare kundene.

Departementet tar sikte på at de foreslåtte endringene vil tre i kraft 01.07.2025. Vi foreslår at offentliggjøring av prinsippene for DF-vurderinger skal gjelde fra et senere tidspunkt, slik at nettselskapene gis anledning til å harmonisere prinsippene og tilgjengelig-gjøringen av underlag. Dette mener vi vil være til fordel for både nettselskaper og kunder. Det vil gi nettselskapene bedre tid å dele prinsipper og koordinere begrepsbruk og detaljeringsgrad. Det vil også bidra til å gjøre det enklere for kundene å forstå prinsippene og eventuelle forskjeller mellom nettselskaper.

1.2 Dokumentasjon og innsyn i driftsmessig forsvarlig vurderinger for enkeltsaker

Departementet foreslår at nettselskap skal dokumentere vurderinger i enkeltsaker.

Vi støtter forslaget om at alle nettselskap skal dokumentere sine driftsmessig forsvarlig vurderinger. Dette vil gjøre det enklere å dele DF-vurderinger på tvers av nettselskaper og med kunder.

Statnett dokumenterer i dag våre analyser av de fysiske begrensningene i nettet ved forespørsler fra modne kunder, samt beslutningen som følger. Beslutningen baserer seg på en kombinasjon av den lokale nettanalysen for tilknytningen, andre mer omfattende analyser av større områder samt andre beslutningsrelevante forhold. Vi forutsetter at krav om dokumentasjon bare gjelder tilfeller der nettselskapet faktisk har gjennomført en DF-vurdering. Kunder som ikke er modne vil kun få et veiledende og uforpliktende svar basert på kjent kunnskap, men vi dokumenterer ikke noe utover svaret til kunden. Dokumentasjon gjør vi kun når kunden er moden til å bestille.

Departementet foreslår videre at på forespørsel fra kunde skal nettselskapet uten ugrunnet opphold gi innsyn i vurderingen som gjelder kunden.

Siden alle ordinære nettselskaper i Norge er underlagt offentlighetsloven, vil den foreslåtte bestemmelsen medføre en dobbeltregulering av innsynskrav. Det samme gjelder unntak for taushetsbelagt informasjon. Vi foreslår derfor å fjerne den delen av bestemmelsen.

Vi forutsetter at krav om dokumentasjon bare gjelder tilfeller der nettselskapet faktisk har gjennomført en DF-vurdering. Som nevnt over vil kunder som ikke er modne kun få en veiledende vurdering, og det vil derfor ikke foreligge et dokument de kan be om innsyn i. Videre praktiserer nettselskapene en nedre grense for hva som må DF-vurderes. For Statnett er denne grensen kunder med produksjon fra 5 MW eller forbruk fra 5 MW og 20 GWh/år (ofte kalt vanlig forbruk). For kunder under disse grensene vil det ikke foreligge en DF-vurdering fra Statnetts side, siden det er en presumpsjon for at tilknytning er driftsmessig forsvarlig i transmisjonsnettet. Unntak gjelder for enkelte stasjoner der grensen er satt til 1 MW. I slike tilfeller kan kunder over 1 MW be om innsyn i DF-vurderingen.

Statnett legger til grunn at nettselskapene skal dele DF-vurderingene seg imellom. Dette bør gjelde fullt ut med innsyn også i kraftsensitiv informasjon. Når tilknytningen skal skje i underliggende nett har Statnett behov for å forstå hvordan dette påvirker belastningen i transmisjonsnettet. Tilknytningspunkt og tilknytningsløsning i underliggende nett kan ha betydning for transmisjonsnettet. Høringsnotatet beskriver at departementet legger til grunn at nettselskapene vil dele vurderinger seg imellom ved behov. Et krav til dokumentasjon av DF-vurderingen, og at Statnett kan ta del av underliggende nettselskap sin dokumentasjon (og vise versa), kan føre til raskere DF vurdering.

Ny forskrift med krav om dokumentasjon av DF-vurderinger bør ikke ha tilbakevirkende kraft. Historisk har vi vært mindre systematiske i utarbeidelsen av dokumentasjon av underlaget. En innføring med tilbakevirkende kraft vil derfor kunne medføre mye tidsbruk for å systematisere og tilgjengeliggjøre dette underlaget, og redusere kapasiteten vi har til å jobbe med nye henvendelser. Innsyn i dokumentasjon tilbake i tid vil kunne skape flere spørsmål fra kunden enn svar og ha liten relevans, da kraftsystemet er dynamisk og sammensatt. Det er sannsynlig at forutsetninger som lå til grunn kan ha endret seg. En ny forespørsel i dag vil trolig kreve en oppdatert analyse og underlagsdokumentasjon.

2. Nedjustering av maksimalt tillatt effektuttak

Formålet med forskriftsreguleringen er å bidra til god utnyttelse av eksisterende nettkapasitet, og sette rammer for når og hvordan nettselskapene kan nedjustere en kundes maksgrense. Statnett støtter dette og mener dette er en viktig avklaring for å utnytte dagens kapasitet på en samfunnsmessig rasjonell måte, slik at uutnyttet kapasitet gjøres tilgjengelig for kunder som har et reelt behov.

Nettselskapenes forpliktelser til å forvalte nettkapasitet på en samfunnsmessig rasjonell måte henger tett sammen med nettavtalene som nettselskapene er forpliktet til å inngå med kunden og de vilkår som fastsettes i nettavtalene. Det bør fremgå av forarbeidene at tilsvarende føringer for nettselskapenes kapasitetsforvaltning og retten til å kunne nedjustere kapasitet tas inn i nettavtalene.

Nedjustering av avtalt kapasitet for kraftprodusenter.

Departementet presiserer at forslaget ikke omfatter kraftproduksjon. Bakgrunnen for dette framgår ikke av forslaget. I Statnetts nye nettavtale for våre direktekunder, som ble gjort gjeldende 01.01.2025, er det regulert inn vilkår som åpner for at avtalt kapasitet med produsenter kan reduseres:

5.2.2 Reduksjon av kapasitetsgrensene

Dersom Kundens kapasitetsbehov reduseres vesentlig, og reduksjonen ikke er av midlertidig karakter, skal Kunden varsle Statnett om dette. Statnett skal gi Kunden en rimelig frist for å redegjøre for forholdet og dokumentere sitt fremtidige kapasitetsbehov. En slik frist skal også gis dersom Kunden over en periode på 2 år ikke utnytter sin tildelte kapasitet, eller det av andre grunner er klart at Kundens kapasitetsbehov er vesentlig redusert.

Dersom det ikke foreligger dokumentert behov for å ta ubenyttet kapasitet i bruk innen rimelig tid, skal kapasitetsgrense nedjusteres i tråd med Kundens behov. Statnett kan ikke nedjustere kapasitet for innmatingskunder/produsenter i strid med gjeldende konsesjon.

I forutgående diskusjoner og høringer av ovennevnte hadde produsenter innspill der de mente at dette ikke burde gjelde produsenter og at avtalt kapasitet skal gjelde så lenge anlegget har konsesjon. Produsenter vil ha krav på denne kapasiteten til konsesjonen er endret. Å nedjustere kapasitet ble kun anset å være relevant i noen særlige tilfeller for produsenter, og da i tilfeller hvor konsesjon opphører eller endres.

Statnett mener det bør være en mulighet for å nedjustere kapasitet fra produsentkunder, og at dette sees i sammenheng med konsesjonene som er gitt for det relevante anlegget. Poenget er en mulighet for å kunne nedjustere kapasitet der produksjonen helt eller delvis nedlegges eller av andre grunner ikke skal utnyttes. For kraftproduksjon og da særlig vannkraft vil dette kun være aktuelt i helt spesielle situasjoner. For vindkraftanlegg, solkraftanlegg og eventuelt varmekraftanlegg inkl. industri (mottrykksanlegg) vil dette kunne være mer aktuelt, eks. i tilfeller anlegg demonteres eller legges ned. Det bør ikke være slik at avtalefestede kapasitetsrettigheter videreføres når kunden permanent har nedjustert eller fjernet produksjonsanlegget.

Frigjort kapasitet må gjøres tilgjengelig for kunder som står først i kapasitetskø

Det er viktig at nettselskapene ikke selv forvalter ubrukt kapasitet uten hensyn til kapasitetskøen i tilgrensende nett. Det vil være i strid med plikten til nøytral opptreden og først til mølla prinsippet. Det bør fremgå av forskriften at frigjort kapasitet skal gjøres tilgjengelig for tilgrensende nettselskap, med tilhørende prosesskrav for håndtering og informasjonsutvekslingen mellom relevante nettselskaper.

Videre bør tilknyttende nettselskap være forpliktet til å nedjustere kapasiteten dersom kunden ikke benytter den tildelte kapasiteten og heller ikke kan dokumentere en planlagt bruk i nær fremtid. Vi foreslår derfor at "*kan-bestemmelsen*" for i særlige tilfeller å nedjustere en kundes maksimalt tillatte effektuttak (eller effektinnmating) erstattes av et "*skal*", som begrunnes i en konkret vurdering fra relevante nettselskap og etter forutgående dialog med kunden.

Rammene for å nedjustere kapasitet er unødvendig begrensende

Departementet forutsetter at nettselskapene aktivt forvalter kapasitet innenfor de rammene som beskrives av forslaget. Statnett oppfatter rammene som så stramme at det kan reises spørsmål om aktiv kapasitetsforvaltning faktisk er mulig. Dette kommenteres nærmere nedenfor. Etter Statnetts vurdering bør rammene utvides og konkretiseres for når kapasitet kan nedjusteres, slik at nettselskapene gis en reell mulighet til å forvalte ubenyttet kapasitet på en samfunnsmessig rasjonell måte.

En aktiv kapasitetsforvaltning forutsetter at nettselskapene har hjemmel og handlingsrom til å nedjustere og omdisponere kapasitet, som ikke benyttes, til aktører med prosjekter som er modne og som venter på ledig kapasitet. Settes rammene for denne kapasitetsforvaltning så begrensende at det nærmest er umulig å gjennomføre, tillegges nettselskapene et ansvar og oppgaver som vi vurderer vil gi lite effekt med høy ressursinnsats. Det er også et spørsmål om hvordan myndighetene har tenkt å følge opp at denne oppgaven ivaretas. For å forenkle RMEs oppfølging kan det vurderes om nettselskap bør forpliktes til å offentliggjøre kapasitetsrettigheter gitt i nettavtaler og kapasitet som faktisk utnyttes av tildelt kapasitet. Dette bør tilgjengeliggjøres egnede dataplattformer. Fortrinnsvis bør nettselskapene registrere denne informasjonen på målepunktet i Elhub, som er den nasjonale databasen over forbruksmålepunkter i Norge.

RMEs portefølje av tilsynsoppgaver er allerede omfattende, ref. Riksrevisjonens rapport¹. Forpliktelser, som for nettselskapene vil være ressurskrevende å følge opp, men som ikke gir reell verdi og heller ikke følges tett opp av myndighetene, vil trolig ikke bli prioritert.

Nettselskapenes rammer for å gjennomføre en aktiv kapasitetsforvaltning bør baseres på et begrepsapparat med et konkret innhold, som ikke åpner for stor grad av skjønn og ulik praktisering.

¹ Riksrevisjonens undersøkelse av kapasiteten i strømmettet - Dokument 3:7 (2024–2025)

Avgrensning til kun særlige tilfeller og høy terskel vanskeliggjør en samfunnsmessig rasjonell forvaltning av ledig kapasitet.

Dagens praksis er at uutnyttet kapasitet eller såkalte sovende rettigheter ikke frigjøres. Forslaget gir ikke et konkret innhold til begrepene "Særlige tilfeller" eller "en høy terskel". Settes terskelen så høyt at ingen kommer over vil det lovmessig pålegges et betydelig merarbeid for nettselskapene uten at det gjør tilgjengelig ubenyttet kapasitet.

Begrepet "*Kundes berettigede forventning*" er uklar og gir utydelige rammer for kapasitetsforvaltning.

Ubenyttet kapasitet, enten den er avtalefestet eller gitt av kundens forventninger, som ikke er forbundet med en kostnad for kunden, er en gratis opsjon, som aktører erfaringsmessig ikke gir fra seg. Forslaget rammer ikke inn hvordan en *kundes berettigede forventning* til eget effektuttak skal forstås eller forvaltes. Statnetts håndtering av tilknytningssaker viser at de fleste kunder har langt høyere forventninger til eget behov enn hva det faktiske behovet viser seg å bli, det legges gjerne på for å være på den sikre siden, noe som også avspeiles i tidligere regulerte kapasitetsrettigheter der kapasitet i dag står ubrukt. Begrepet "*Kundes berettigede forventning*" legger opp til et stort tolkningsrom og skjønn, med tilsvarende sannsynlighet for klager i de tilfelle kapasitet forsøkes nedjusteres. Erfaringsmessig er klager i tilknytningssaker og nettavtalesammenheng tids- og ressurskrevende.

Føringer som "*over lengre tid*" og "*fremtidige planer*" er ikke gitt et reelt innhold og gir ikke gode føringer for kapasitetsforvaltning

Statnett erfarer at aktører motsetter seg å beskrive planer for fremtidig bruk av uutnyttet kapasitet. I den grad det kommer inn planer er de som regel overordnet beskrevet, uten en konkret fremdriftsplan og uten konkrete forpliktende milepæler. Vi erfarer også at beskrevne prosjekter over tid har vært gjenstand for utsettelse og endringer. Det fremgår ikke av departementets forslag hvor lenge planer kan utsettes og hvor ofte de kan endres (nye planer og nye prosjekter) før de ikke lengre oppfattes som reelle planer. Dette bør utdypes nærmere.

Forslaget inneholder ikke en definisjon av hva som menes med "*over lengre tid*". Begrepet vil være sentralt for kapasitetsforvaltningen, slik det nå er beskrevet. Det overlates til nettselskapene å gi dette begrepet et reelt innhold. Rammene nettselskapene skal operere innenfor snevres ytterligere inn ved at det også skal tas hensyn til kundens fremtidige planer, uten at det stilles krav til planenes innhold, kvalitet, fremdriftsplaner og konkrete milepæler. Det vil være krevende å følge dette opp overfor kunden og finne en felles forståelse og praktisering innenfor bransjen, uten klarere føringer for hvordan dette skal ivaretas.

Vi forventer at forsøk på tilbaketrekking av kapasitet med de foreslåtte myndighetsføringene vil bli påklaget, med påfølgende tydeliggjøring fra myndighetene. Dette er noe som etter vårt syn derfor allerede nå bør defineres tydeligere i forskriften og forarbeidene.

Ubrukt kapasitet

Begrepet "*ubrukt kapasitet*" har ingen klar avgrensning eller definisjon og føringene gitt i forslaget snevrer dette inn ytterligere.

I tilfeller der endringen er av permanent karakter og bedriften ikke har konkrete planer om å ta i bruk kapasiteten igjen, kan det være aktuelt å nedjustere kundens maksgrense.

Formuleringen over oppfatter vi som for passiv. I situasjoner, hvor det åpenbart ikke er et reelt behov og det heller ikke foreligger konkrete planer for fremtidig utnyttelse, bør forskriften gi klare føringer om at kapasiteten trekkes tilbake og frigjøres for andre kunder med et reelt behov.

Der en bedrift gjennomfører energieffektiviseringstiltak, og har konkrete planer om å benytte kapasiteten som frigjøres til utvidelser eller andre prosesser i virksomheten, vil det være naturlig at den opprinnelige avtalte kapasiteten forblir uendret.

Statnett støtter denne tilnærmingen, men vi mener at det bør knyttes konkrete forpliktelser for kunden til å dokumentere at den frigjorte kapasiteten er gitt av konkrete energieffektiviseringstiltak og at de har konkrete dokumenterbare planer, med fremdriftsplan og konkrete milepæler, for å ta den frigjorte kapasitet i bruk. Det vil gi nettselskapet konkrete milepæler å måle prosjektet opp mot og en mulighet for å nedjustere kapasiteten dersom planene ikke realiseres eller fremdriften i prosjektet uteblir.

Hvis det har skjedd eiendomsoverdragelse og det er et nytt kundeforhold, vil ikke den nye kunden nødvendigvis overta den gamle kundens rett til kapasitet.

Forslaget går ikke nærmere inn på denne utfordringen og tar ikke stilling til hvorvidt dette er en legitim grunn til å nedjustere kapasitet eller ikke. Verdien av videresalg av anlegg er i stor grad påvirket av hvorvidt anlegget har en kapasitetsrettighet eller ikke og hvor stor den eventuelt er. Det er derfor viktig for kunden å vite hvorvidt kapasitetsrettighetene følger anlegget ved videresalg eller ikke. Dette vil også være krevende for nettselskapene å vurdere fra sak til sak. Dette er også et forhold som bør være likt uavhengig av hvilket nettselskap kunder er tilknyttet og de ulike nettselskaperens praktisering av regelverket. Dette taler for å avklare og tydeliggjøre forholdet i forskrifts form. Utfordringen gjelder både ved salg og/eller ved konkurser. I tilfeller med konkurs påvirker valget verdien av boet.

I RMEs vedtak av 17.01.2025 i uenighetssak mellom Hjetland Næringspark og Hydro vedrørende kapasitetsrettigheter i Høyanger, legger RME etter vårt skjønn listen svært høyt for tilbaketrekking av kapasitet ved overdragelse/konkurs av virksomhet, der i tillegg kapasiteten har stått ubenyttet i lang tid. Saken vil kunne skape en presedens for videreføring av rettigheter uavhengig av om selskapet som opprinnelig hadde kapasitetsrettigheten er slått konkurs eller om kapasitetsrettigheten har stått ubenyttet i lang tid.

Etter vår vurdering bør departementet gi klarere føringer om kapasiteten faller tilbake til nettselskapene og om nettselskapet har en rett til å nedjustere kapasitet, både ved salg og konkurs.

En annen problemstilling som er særlig relevant er om en aktør kan kjøpe aksjene i et annet selskap, legge ned driften og starte annen virksomhet, for eksempel et datasenter. Dette gir aktører mulighet for å "kjøpe" effektrettigheter, og unngå å måtte stille seg i kø for reservasjon av kapasitet. Slik regelverket er nå, er det uklart om nettselskap kan forhindre slik aktivitet. Det er også uklart om slik "bruksendring" vil være et "særlig tilfelle" etter foreslått bestemmelse.

Nettselskapene kan ifølge forslaget vurdere om de ønsker å sette grenser for hvor mye av kundens maksimalt tillatte effektuttak, som må være ubrukt, før det er aktuelt å nedjustere dette. I utgangspunktet er dette en fornuftig tilnærming, men krevende å standardisere på tvers av nettselskaper, kundestørrelse og kundekategorier.

Det fremgår ikke av forslaget hva nettselskapene skal legge til grunn for å konkludere med at kunden har et vesentlig avvik og hva kundens reelle behov er.

Departementet legger til grunn at en nedjustering av maksgrensen trolig kun vil gjelde relativt få tilfeller og vil være aktuelt i tilfeller med vesentlig avvik mellom reelt behov og avtalt kapasitetsrettighet. I slike tilfeller er det hensiktsmessig å nedjustere maksgrensen slik at det blir bedre samsvar mellom hvordan kunden belaster nettet og hva de har rett til. Dette gjør at forslaget innebærer en viss utvidelse av adgangen til nedjustering av maksgrensen sammenlignet med gjeldene praksis.

Det fremgår ikke av forslaget hva departementet legger i begrepet "vesentlig avvik" og et "reelt behov", eller hva nettselskapene skal legge til grunn for en slik avveining.

For kunder i regional- og transmisjonsnettet, samt større kunder i distribusjonsnettet, vil det være mer naturlig å se hen til kundens historiske forbruk, som i mange tilfeller gir informasjon om hva kundens reelle behov for kraft er.

Dette er en tilnærming Statnett har lagt til grunn i vår nye nettavtale for tilknytning til transmisjonsnettet. Forslaget gir ingen føringer i forhold til tidsspennet som skal vurderes og hva nettselskapene skal legge til grunn dersom det kun er måleverdier for noen år.

Mange store sluttbrukere er konjunkturutsatte virksomheter og har behov for å kunne tilpasse sin produksjon eller sitt forbruksuttak i henhold til svingninger i markedet. Lavkonjunkturer kan vare i flere år. Slike forhold må forslaget ta høyde for, blant annet ved at det gis klare føringer for kundens plikter til å rapportere og dokumentere grunnlaget for det reduserte uttaket og forventet varighet.

Statnett støtter en felles bransjetilnærming og tydeligere føringer for hvordan dette skal gjennomføres.

Med tydeligere føringer og rammer i forarbeider og i forskrifts form, vil utarbeidelse av en felles harmonisert tilnærming være mulig og forutsigbart. En felles bransjetilnærming forutsetter imidlertid at det er noen som tar på seg eller gis en ledende rolle i arbeidet, gjerne med en formell forankring og støtte blant relevante nettselskaper og kunder- og kundeorganisasjoner.

3. Konkrete forslag til endringer/tillegg i den foreslåtte forskriftsteksten

§ 3-7 Prinsipper for nettselskapenes driftsmessig forsvarlighetsvurderinger

Nettselskap skal fastsette og publisere prinsipper for å vurdere vurderinger om en tilknytning eller kapasitetsøkning er driftsmessig forsvarlig. Prinsippene skal være objektive, ikke-diskriminerende og tilgjengelige for kundene.

Nettselskap skal dokumentere vurderinger i enkeltsaker. På forespørsel fra kunde skal nettselskapet uten ugrunnet opphold gi innsyn i vurderingen som gjelder kunden. Kunden har ikke rett til innsyn i informasjon som er underlagt taushetsplikt.

§ 3-8 PliktRett til å nedjustere maksimalt tillatt effektuttak

Nettselskap skal i særlige tilfeller nedjustere en kundes maksimalt tillatte effektuttak eller effektinnmating etter en konkret vurdering.

Nettselskapets kriterier for nedjustering skal være skriftlige og tilgjengelige for kundene.

Kunden plikter å gi tilknyttende nettselskap de opplysninger som er nødvendig for nettselskapets oppfølging av kundens utnyttelse av kapasitet, herunder begrunnelse for hvorfor kapasiteten ikke benyttes, planbeskrivelse for fremtidig utnyttelse med tilhørende fremdriftsplan, konkrete årlige milepæler og en jevnlig rapportering.

Nettselskapet skal varsle kunden skriftlig i rimelig tid før nettselskapet treffer endelig beslutning om å nedjustere kundens maksimalt tillatte effektuttak eller effektinnmating. Varselet skal begrunnes, og inneholde informasjon om at uenighet om beslutningen kan bringes inn for Reguleringsmyndigheten for energi. Kunden har rett til å uttale seg til varselet.

Nettselskapet skal uten ugrunnet opphold varsle tilgrensende nettselskap om beslutning om nedjustering av kapasitet. Ved nedjustering av kapasitet skal frigjort kapasitet gjøres tilgjengelig i samarbeid med tilgrensende nettselskap.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter